

disse smaa Partier, som spørger, nogle her i Salen, andre udenfor Salen — „spøger“ maa ikke tages i en Forstand, der har noget med Gemytlighed at gøre. Der er Tale om et Landmandsparti, og der er Tale om et Tjenestemandsparti, og her i Salen sidder der jo en Rest af et Erhvervsparti og en Begyndelse til et frivilligt Landsparti (*Afbrydelse: Frisindet*). Ja, selvfølgelig; frisindet, det Navn er saa vanskeligt at finde Rede i. Jeg havde den Ære forleden at være til et Møde, som dette Parti, hvis Navn jeg altsaa kun med stor Vanskelighed tager i Munden, holdt. Der sagde en af dets ledende Mænd, at det gjaldt om at samle sig i Kredse, der havde Interessefællesskab, men det gjaldt ogsaa om, at disse Kredse ikke blev for store, for saa svækkedes ganske naturligt Interessefællesskabet. Og her finder jeg da Anledning til at sige dette Parti en uforbeholden Kompliment for den Maade, hvorpaa det hidtil er lykkedes det at gennemføre dette Programpunkt ikke at blive for stort. Hvis ogsaa Erhvervspartiet havde dette Program, har det vist sin Skræk for at være for stort derved, at det har delt sig saa nær lige over, som det er teknisk muligt, naar man er tre.

I øvrigt forekommer det mig, at dette Partis Udvikling maa være afskrækkende for Dannelsen af smaa Partier. Dette Partis Vælgerkorps, der ganske utvivlsomt var med i den Stemning, som laa til Grund for Aprilvalget i 1920, og som fra at være en Stemning gik over til at være en fast Overbevisning gennem Sommerens gentagne Valg, ønskede sikkert, at dets Repræsentanter her paa Ting skulle staa som Støtte for den Regering, der fremgik af Valgene. Og nu har vi set, at dette lille Partis Repræsentanter her i Tinget har indtaget en saadan Stilling, at hvis de virkelig havde naaet det, som er alle smaa Partiers Ønske: at være Tungen paa Vægtskaalen, og hvis de da havde handlet paa samme Maade ved deres Stemmeafgivning, som de har handlet, vilde de have fremkaldt Ministerskifte omtrent hver ottende Dag. Det er et klart og afskrækkende Eksempel paa, i hvilken Grad en Række af Smaapartier vil indvirke uheldigt paa Stabiliteten i Rigsdagens Arbejde.

Det ærede Medlem Hr. Rode talte om Revisionen, den nødvendige Revision, der skulde komme, og der kom der ogsaa en Ting, jeg fæstnede mig ved; thi der er jo intet tilfældigt i, hvad det ærede Medlem siger, det er alt saa vel overvejet. Det ærede Medlem sagde, at der derefter vilde komme et meget vanskeligt Arbejde. Det var en Videreførelse af den Tankegang, det ærede

Medlem var inde paa, da han i sin Tid sagde, at en eventuelt kommende socialdemokratisk Regering vilde blive en kæmpemæssig Skuffelse for de socialdemokratiske Vælgere. Nu vil det ærede Medlem med den Skaansomhed, som er en af Siderne i hans ejegode Gemyt, forberede sine egne Vælgere paa, at det ogsaa for dem kunde blive en kæmpemæssig Skuffelse, og det gav han dette smukke beherskede Udtryk, at Opgaven vilde være meget vanskelig. Altsaa, med andre Ord: Ærede Vælgere, mød ikke med for store Forventninger til et kommende radikalt-socialdemokratisk Samarbejdes Evne til at bringe væsentlig bedre Forhold end dem, vi har nu!

I hele denne Optræden fra Oppositionens Side ligger der, som jeg før har sagt, en aaben Erkendelse af, at man i høj Grad er blottet for Realiteter. Vi for vort Vedkommende ser paa Samarbejdet saaledes, at det, som udviklet af vor ærede Ordfører, i det hele og store har været til Gavn for den finansielle Stilling her i Landet. Vi er villige til at fortsætte dette Samarbejde paa lige Fod mellem to selvstændige Partier, og jeg kan ikke nægte, at det har været mig en Glæde i den senere Tid lejlighedsvis at høre ogsaa ærede Medlemmer af Venstre, selv et saa fremragende Medlem af Partiet Venstre som Indenrigsministeren, meget stærkt understrege de to Partiers Selvstændighed. Jeg tror, det er godt og rigtigt, at disse Toner lyder ogsaa fra Venstres Side, saa vil vi efterhaanden komme til den Tid, hvor det ikke er nødvendigt at gentage det. Vi er villige til at fortsætte Samarbejdet paa det Grundlag, der blev fastslaaet ved den ved alle Venstres og Konservatives Stemmer her i Tinget vedtagne Dagsorden i Oktober Maaned, et Samarbejde, hvis første og naturligste Maal maa være: Sparsommelighed i Statshusholdningen, Simplifikation af Administrationen og en maaltbevidst Handels- og Erhvervspolitik.

Det er let at paa vise, at det konservative Partis Indflydelse paa Lovgivningen i sidste Samling paa mange Punkter har været betydelig. Det ligger naturligvis i nogen Grad deri, at Tiden arbejder for de konservative Tanker, og jeg tror, at ingen Misforstaaelse er mere fuldstændig end den, det ærede Medlem Hr. L. Rasmussen gjorde sig skyldig i, da han talte om, at de konservative Partier var dømt til Undergang. Det er vistnok en Undergang af samme Art som den, Molboerne dømte Aalen til, da de slap den ud i Vandet og mente, at dens Bevægelser der var Udtryk for Dødskrampe, medens de i Virkeligheden var Udtryk for,